

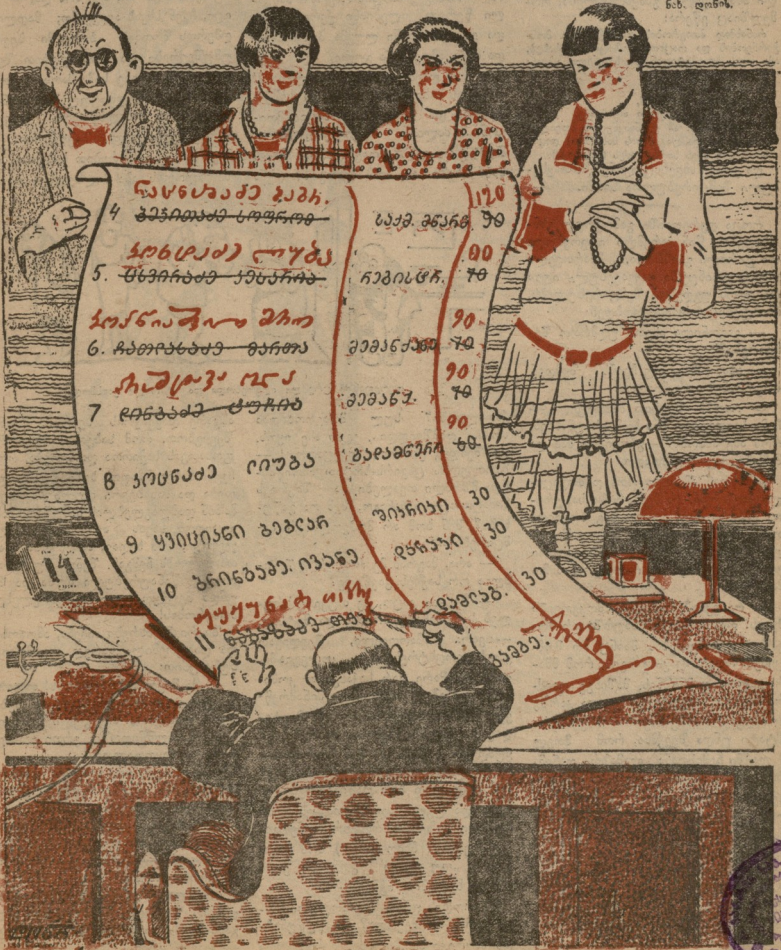
ბრებრები

გერმანიის
ბრებრები

ახალი შემართვები

ნ. ლონა

F-925

(ბ. შერილი მეორე გვირღვ.)

გულუგეგმატივიარი მგარტოველი

- მია გამოაკრეს!
- ბართო?
- მე თუ ვარ შვიგ?
- ღმერთო, მომხედ!

ამბობდნენ ელდანაცემი მუშა-მოსამსახურებელი (ზოგი მთავანი პირჯგაფიცო იყურდა) და ღრუფანში ვარობდნენ, სიდაც გამოკრულნი იყვნენ ახალი მმართველის განკარგულება, რომელიც მიეცა ეჭირა:

რასხედ მთავრობის დირექტორის მომჭირნებლისა და რაციონალიზაციის შესახებ, ამა თვის ხუდმეტოდან დათხოვნილი არიან:

1. ჩაილახაძე შაბო,
 2. ცხვირაძე კნახია,
 3. ზეგალიძე საფროსო,
 4. წყვალაყვებაშვილი თბრონი,
- შენიშნება: ამ უნასწავლის მოვალეობა (ი. ი. დამლაგებლის სამუშაო) დაიპირსულა აქვს სიბნობის (შეჩურს).
და კიდევ სხვებიც იყვნენ მოთავსებული შემცირებულთა სიაში.

როცა დირექტორმა გამოკრულ განცხადების წინ ცრემლი იღვრებოდა და ტირილი გასმოდა, მმართველი თავის კაბინეტში გაქავებული იღვდა და ყურს უღებდა შემცირებულებს, რომლებიც საყვედურობდნენ:

— გაგონილა ასეთი უღმრთო შემცირება?!

— აბა, ნახავ, თუ ჩვენს შემდეგ თავისიანები არ მიიღოს!

— რაო? — შეგრა მმართველი. — ჩემი საიდუმლო სია ხომ არ უნახავს, რომ ასე ამბობს? — გაიფიქრა მან და მაშინვე ყუთი გაშალა.

ყუთიდან ამოიღო ოთხად მოკცილი ქაღალდი. ეს მუშა-მოსამსახურეთა უწყება იყო. ალაგ-ალაგ ზოგიერთები წერდა და მათ ზემოდ წითელი მწკრივი სხვების სახელ-გვარი დაიწერა ჯამაგირის რაოდენობის მოხატვით.

— რა გენა? რამდენი მოკეთებნი შეგას! თუ ისინი სამსახურში არ მოვაწვევ, მოვინებნას მინც არ მომცემენ. როგორც კი ვაივც, რამ მმართველად დაწინუნეს, მაშინვე დაიძრა ზოლო სოფელი და გველა კარზე მოხვდა... თანც ისეთი მშვენიერი მტატი უნდა შეეკმნა, რომ მთელ ქალაქში ჩემისთანა ლაზარის თანამშრომლები სხვას არ ჰყავდნენ. დამლაგებელი ქაღალცი ისეთი მომხიბლავი უნდა შეავდეს, რომ სხვებს მისთანა მემანავეც არ ჰყავდეს! — ფიქრობდა მმართველი და თვალწინ ეხატებოდნენ: კოპონაშვილი მარტოა, კობეტაქა ლიბეა, ქუქუხაძე მადლენა და სხვები, რომლებსაც უნდა დაეკავებინათ შემცირებულთა ადგილები.

სწორედ ამ დროს კარები გაიღო და ერთდროულად შემოვიდნენ:

აღრემლებული წყვალაყვებაშვილი და წარმეტყველი სირბილაზე.

— რას გვიბრძანებთ? რა გენბავთ? დაბრძანდით! — მიუთითა მმართველმა სავარძლებზე.

— ბატ... ბატ... ბატონო! — ძლივს ამოილაპარაკა დამლაგებელმა ქალმა — რას გვეჩირობთ? ერთი საწყალი და წვრილშვილებიანი ქვირივი ვარ და ეს იყო ჩვენი ლუქაბა პური!... — და ისევ ამოესვენა გული.

— თა, ღმერთო, რა საშინელებაა?!

დაიტყეს მისი ოჯახი, ვინც ეს მოპირებოდა და რაციონალიზაცია მოიგონა... ძალიან მეცოდნენ, ქოლო, მაგრამ რა გენა? მთავრობიდან მაქვს ნაბრძანები. აი, ხომ ხედავ ამოდენა

აღრემანში ცრემლი იღვრებოდა და ტირილი გასმოდა.

ქაღალდებს? სულ მთავრობიდან არის... დამხედლი... ვერ ასე იყოს, და შემდეგ ვნახოთ, შეეცდით! — მართლმად ცხვირსახოცით ამოიწმინდა მშრალი თვალები და შიკრიკის მიძარათა: — ამხნავო, შენ რა გაუხებეს? შენ ხომ არ მოპოვობხარ შემცირებულთა?

— არა, მაგრამ მე როგორ შემიძლია ორ საქმეს გაეწვედ?

— შე კაი ვაცო, მე თუკი ვასრულებ სამ თანამდებობასა და მტესაც, — ვარ: მმართველი, შედივარ კრუტკერცხტრესტის კოლეგიაში, თავმჯდომარე ვარ საქაქქოთა კომისიისა და ამავე დროს — შინამორწველ სამმართველოს, — და მიუხედავად ამდენი საქმისა, მინც კი ვუძღვებები საქმეს, — შენ შიკრიკისა და დამლაგებლობას ვერ მართავ? მაშ ტყუილად ხარ დაწინაურებული მუშა და ტყუილად მოათავსეს შენი სურათი განვითმო როგორც ენერგიულ მუშოსა? ჩემო კარგო, ხომ გავიგონა: „თუ გული გულოსს, ჰადა თრივე ხელმეცო იქმევი“... —

— როდის უნდა შევასრულო, როცა დრო არ გვეყოფა? — წუქუნებდა და შიკრიკი სირბილაზე, რომელიც თანდათან სიმობდა პოკივებისა და

შეტვის ნაცვლად მოვრებებასაც ვერ ახერხებდა.

— მე გასწავლი, ვთუ კარგად შეასრულო: ცხრა სახსიხინა სამამდე იშვიკრებს; შემდეგ, როცა აქ მუშაობა შეწყდება, დალაგებ და დაასუფეთავებ; მორჩა და ვთავადა. რა გენა, ჩემო კარგო, ასეთი მთავრობის გონაწერილობა. თუ ვინდა ამ პირობებში მუშაობა, დარჩი, თუ არა და, — შენ იცი, ჩვენ სხვას აფეივებს; მადლობა ჩვენის შრომის ბირგაში ბევრია უმუშევრები და სიამოვნებით შეასრულებენ ორივე სამუშაოს. დღეს მშრომელთა ხელისუფლება. მუშათა და ვლენთა სახელმწიფოს ყოველმხრივ ხელი უნდა შევეწყუთ. თუ ჩვენ არ დავცხმარებთ სამუთათა რესპუბლიკებს, აბა პილსუდსეი და პუ-

ანკრე დაგვყარის ხეირს? — უნდა შევიგნოთ, რომ საბჭოთა სახელმწიფოსათვის საქობა დახმარება. როცა ჩვენი სახელმწიფოს ხაზინა გაძლდობა და მის ბევრი ფული ექმნება, მაშინ დამლაგებლის სამუშაოს ჩამოვაცილებ, სხვას აფეივებ, — ხოლო ვერც კი, ხომ ხედავ, მთავრობა ასე თხოულობს ჩემდა? — მუშა ხარ, ისიც დაწინაურებული მუშა და შენ უნდა შეუწყუა ხელი მუშურავლებურ მთავრობას!

შიკრიკმა მხრები აიჩჩია, ამოიბორხა და დაღვრილი ვარდ გამოვიდუდ ბუხუნით:

— მე მივითახს ლექციას! თვითონ კი, ვინ იყოს რამდენ ალაგას დეულოსა ჯამაგირს! თუ გული შესტკივა ჩვენს სახელმწიფოზე, ერთი ჯამაგირით დაეკაყოფოდეს!

— ასე იცის ყოველთვის ახალმა ცოცხლმა! — უსამიხიზბედნ ერამბანის შემცირებულნი.

— ნახავთ, თუ მუშლებინის ცოცხი მთელი არ გახვეტას აქედან მაგ ნავებს! — მამამთა ჩაილაპარაკა სირბილაძემ!

ბართოვაც: მუშლებინს რომ ხელი არ შეეშა, მმართველი ესლა გამასახლში კი არ ექნებოდა, არამედ

— თავის კაბინეტში.

პრობანეთის გაკითხა...

ნახ ნაღარეშვილის.

„პრელიუდები“

1. „სანახარელი სხუზარე“
 მზე ვადახარა... აგრ ნახირე
 უკვე მადლარი სოფელს ბრუნდება,
 ისმის ყიფინა, ხმები, ძახილი
 და კრიაშულით შარა ყრულებმა.

სღვას მენახშირე — გიგლო კარავთან,
 გაოცებული და განაკვირვი,
 ათვლიერებს მარცხნივ და მარჯვნივ,
 მაგრამ არა სჩანს იმისი ვირი!

უცებ მოისმა ტენის ფეხის ხმა,
 ვინ უნდა იყოს თუ არ სტუმარი?
 წუთიც კიდევ და გიგლოს გვერდს იდგა
 მისი ცოლის მძა და მეგობარი.

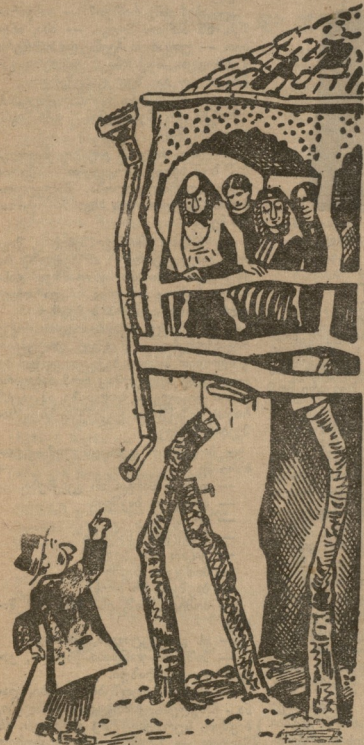
„ოჰო! სპრეხლოში! — შესახვა გიგლომ. —
 რა გამეხარა...“ შენ რომ ხარ თიდე!
 მე ნახირიდან ვირს მოველოდი,
 და, აი, კიდევ გამომეცხადეს.

2. „რომანტიკა“
 არც იყო ბინდი, არც იყო დილა
 (ღლესაც მგონია მე ის სიხშირე),
 როს შემოვალე კარები ფრთხილთ
 იმ ღროს როცა შენ არ გყავდა ქმარი.
 შეპკრთი, ძვირფასო ჩემო ფორტანე,
 როცა მე ხელი წაგებორტინე
 მიიხარა: „რუკი პარიზ აბა, კარაო“
 და ჩამაფეროხე თავში მარაო.

ღელაო ღვთისავ, მზეო ფორტინე!
 ვით ჩემბერლენის ბოლო და დარდი,
 მეც გადამეცეა შენსკენ ლოდინი,
 ვით რესტორანში ლოდინი ეკარტის!
 უნებათა ღვლით ვატაკებულსა
 ზემენტრინიით მიტებრდა გული,
 დაეკმევე შენს წინ და გავიმეღავე
 გულის წაილიო უსბით დებული!

ისე შემფთოდი, ისე გაცხარდი,
 რომ მე გავეკვიდი ისე ვით ლოდი.
 „არა ვრცხვინათ? ვგ რა მითხარით?!
 განა, მე თქვენგან მას მოველოდი?!
 ახ, ბუფე მთი, ქმრის მეგობარი...
 ქვეყანა რათ არ გადაბრუნდებმა,
 კიდევ კარგი, რომ ამეიამ ქმარი
 გათენებამდე არ დაბრუნდებმა.
 ფანჯარაც დია?... ღმერთო მომკალი,
 ახლა გვაკლია, რომ მოვეკრან თვალი.
 ლამპონაცვ კარიტ... და გაქენა
 მის ჩასაქობათ, როგორც ვრიგალი...“

დონ-კიხოტო.

— ვერა ხედავ — სახლს ბოძები გამოლმობია? შევა
 ყეთე, თორემ ჩამოინგრევა და მთელი ზემო სართულს
 თავზე დაგაცვივიათ!

— თქვენ იკითხეთ, თორემ ჩვენ რა გვიპირს? —
 გაქცევას მოვასწრებთ!

ვ კ ი ჰ უ რ ტ ე ზ ი

სახმინწიქუფს

ფუტურისტობა ყაზბეგმა
 აქ იწყო ნელა-ნელა,
 ეგნატემ თვინა გაწვეურსა
 დსახა დელა-დელაო.
 კოლმენტი ვეჭობლს ინაღდებს
 მიღლენბათა მოსკოვში.
 თვინა ვაჟუა ვაგზავენა
 გულდაკოვლილი მოწოდეს.

ფორამ გაქურდა ქარანა,
 (შლივანი არის გვარათა),
 მოსკოვისკენ მომკურცხლა
 მატარებელით ჩქარითა,
 გორგბურს თემა წაართვა,
 მოსკოვი შემოატარა,
 არბიტებს ფული აქაბა,
 ფული არც ისე ბატარა,

ბისპარა.

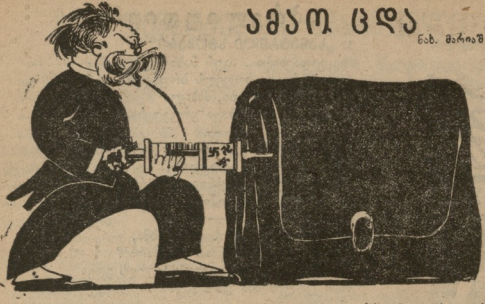
შედეგ ნდებუმი

გამოცხადებული იანება

კონკურსი

აგაოცდა

ნაბ. მარიაშს,

მა, ის შალი ის ფანელი, ის ფეხსაცმელი, ის ჩულჩის ის ძაფი, ის... ის; და ბოლო მათგანაც ვუღმეოვალაგზებით.

— აბა, იანგარიშით? — იანგარიშს, 85 მანეთი შედგა. — აბა, ინებეთ — უთხარიო ჩვენ და ორდერი გაუწყოთო, ნოქარაა ორდერი გამოგართო და ზედ დააქტერდა.

— ამ ორდერით ფართოეულობის წილებს არ შეიძლება, ამხანაგო, გეთხარა მან.

— რაო, როგორ თუ არ შეიძლება? ხომ ხელად გარკვევით აწერია ზედ: „ფართოეულობა, შლეულობა, შეუმულობა და სხვა“? — უთხარი მე.

— გებდებ, ამხანაგო, გხედებ, მაგრამ შეხედეთ ერთი ამ ბეჭედზე რა აწერია, — მითხრა მან და ზედ დასმული ბეჭედი მაჩვენა: „ფართოეულობა გარდა“, აწერია ბეჭედზე.

— აი, დიქცო თქვენი ოჯახი, თქვე ოჯახებოთა რა თქვენ დალუკავით გინდობთ მასეთი ბეჭედი. ვთქვი მე — არა მე სულელმაც რომ ნახევარი საათი ვუსტად ამ ბეჭედიხა იმ კაცს რაღას ვიზამდი, დავიწყეთ სხვა რაა მეგობის არჩევა.

— მოგვეცით ფეხსაცმელი? — ვუთხარი მე.

— თქვენი საბრაო არ გვექმება.

— ვომეცით ბავშვის.

— არ არის.

— მომეცით „ნასკები“

— კაცის არა გვაქვს!

— მომეცით ბავშვის.

— ბავშვის არ არის!

— მომეცით, მაშ, ის „ჩაინიკი“ მინც.

— ის გახვრეტულია, ამხანაგო.

— მაშ, რა ჯანდაბა წაივლო, კაცო? — გაგბრაზდა.

— ინებეთ: თევზები, ქუქები, დანა — ჩანგლები, უთო, დღოვალეობი, ბავშვის ბურთები. რაც ესტურდეს, ის წაილეთ — ზედმეტ თავაზიანობით მეტყობოდ და ნოქარი, რომელიც გამაწერია ორდერი აქეთ-იქეთ ღჯ ყველას თავაზიან ბასუსს აძლევდა.

— თუ შენზე რა ოხრობა დავაწყეო, კაცო, ან უთოთი რა დავაყვარო, როცა არაფერი მაქვს, მეტი გზა აღარ იყო, შეგთანხმდით მე და ჩემა ცოლს: 15 საინი, ორი უთო, ზუთი შუშა ოდკალსი, ხუთი გირ-კანფეტო და სხვადასხვა წერილობები; ვართო ჩიეთ და წამოვიღეთ.

სანამ კამბეტილი არ დაიქვეყნებოდა, ჩემი ბავშვები არაფერს მომითხოვეს, ვიცი, მაგრამ მეტი რა წყალა ჩაგვრედი, ეს კი აღარ ვიცი. არა სულ ჩემი ბრალობა, თორემ, რატომ დასაქვრებენ იმ კაცს ის ბეჭედი, რა უღმეობა სიმწიფით აღებული ორდერი გამოქვეყნა?...

პუნაქარი: — თუ ეს პორთფელი ჩემს ყაიდაზე არ გამოჯანსაღებ, სავალი ეხლაც არ იქნება!

ბეჭედი დასმით გაუქმებული

— კაბახო, ხომ ხელად დავშემოვლდით, ზამთარი ყარზე მოვადგომია, რატომ არაფერს ფიქრობ? — დამწიყო ერთ დღეს ჩემმა ქალბატონმა.

— რაა არ ვფიქრობ, ქალო, ვფიქრობ. — უთხარი მე.

— რას ფიქრობ, რას? მითხარი: რას ფიქრობ?

— რას ვფიქრობ და ვფიქრობ, რომ ჩვენ დავშმაშლიდით და ტანზე არაფერი გავაცდია.

— შე ამოსაგდებო, მარტო ფიქრი გეყოფა?

— აბა, რას ნივთ, ქალო? „თუ ფიქრობო“ — მა მეც ვიციხარი, რომ ვფიქრობ-მეთქი — უთხარი მე და წამოსასვლელად მოვიმხადე.

— მოიცა, მოიცა, — შემაჩერა მან. — როცა საქმეზე გელაპარაკები, ყული მოვდებ, თხარა რომ გამოგართმევ მგ ძაღლის ტყავს თანე პორტფელზე ლაპარაკი, სულ ობედი დავაფხრეწ.

— რა ვინდა, დედაკაცო, რომ ვენა? ფული არა მაქვს და ვასაყიდო არაფერი მომეძვედება. ერთი მითხარი: რა ვენა — ვუყვირო მეც და გამოგვიბრდი ვარდ.

— არა, თუ კი ამ ხალხს ყველაფერი აქვთ, მე რა ვკვირბ დღზე და ვინადა, რომ არაფერი მეშველო — ვთქვი მე გულში. მეგობრე ვიყავი, ასე ვცხოვრობდი, მილოციელობა მივიღო, მაშინაც ვერ მოვიტყევი სული, ადგილკომი ვაგზდი, ვერც მაშინ ვიყავარა; გამეგ ვარ და მიინც არაფერი მანადა. რა მომივიდა, რა დამემართა, რა შემეწარა გველი ვაჭამე ამ ფულს, რომ არ მეკარავინა. — განვაგრძე ფიქრობი. — ცოლი „შიშველი, შვილი — შიშველი, მე — შიშველი, აბა, ასე ცხოვრობა როგორ შეიძლება. რამე გამოსავალი უნდა. მოვინახო — ვთქვა მე და დამიწყე წყაროების გამოხანებაზე ფიქრი: — ურთიერთი დამხმარე საღარო,

— არაფერის დამხმარება.

— კავშირი? ისიც არაფერს მომცემს. დამზ. სალოარო? სულ არაფერი შევაშინა. მაშ, რა? — ამ ფიქრებში რომ ვიყავი, უეცრივ თვალი მოვკარი მუშ კოვლის აბრას

იმედის სხვი მომეფინა გულზე.

— თუ გავხდი რასმე, ისევ ექ- ვთქვი მე და მუშკოვლის ვაგებობაში ვიფიქრო. სხვაგან რა გითხარია, თორემ იქ ძალიებით მიცნობს ყველა. მოლაპარაკება ნისიის მისაღებად აღდგოკომის მდივნიდან დავიწყე. მან რჩევა მომცა და გზა მასწავლა, თუ ვისთან უნდა მივსულიყავი. საქმეთა მმართველიც ჩვენი ბიჭი და იმასაც ვავაცანი ჩემი იდეა. აქიდან — ბუნჯალტერი, იქიდან — მისი მოადგილე და ასე თანდათანობით, მივედი თავმჯდომარესთანაც. მანაც მოიწონა ჩემი იდეა და შემეხირდა სათანადო საბუთების შემდგე მოცემას. ეს საბუთები, ვიცი, სადაც იბეჭდება და დავიწყე ისიც კავშირიდან. ერთ საათში კავშირის მიმართვით გამგებობის თავმჯდომარესთან ვიყავი. მან რეზოლიუცია დააწერა და ვავწყე ბუნჯალტერთან; მანც დააწერა და წაივდი მეორესთან;

იმინაც მიაწერა, ამოწერა და ბეჭდის დასასმელად მეოთხე მაგილანე გამგზავნა. ვინიდან მეხუთე მაგიდის მოხელე რაღაც საქმეს აკეთებდა, ათი წუთიც მას მოუცადა, ბოლოს შევხვებო ვიწე და ყოვლის შემძლე ბეჭედი დაარტყა ზედ, ორდერზე არც დამინებდა, ისე სისარულით გამოვიტეცი საბუღში. ჩემი ცოლი ბრაზისაგან კბინებს კრეჭდა, მაგრამ დავასწარი და სიცილით ორდერი გადვწოდო, ერთი კი უმოწყურა, მაგრამ მალე მოიბადა და ორდერი გამომართა.

რადა ბევრა გაგაგრძელო, მეორე დღეს უშუკომის მალხაზიში ამყალ შევდილი მე და ჩემი ცოლი. — მოგვეცით: ის ჩიით, ეს წარ-

მ რ ი მ მ რ ი

ანუ

სპილო და ჯორი

თუმცა უცნაური იქნება ეს ამბავი, მკითხველო, არ დაიჯერებ, მე ვიცი, ბიჭვი: — „აშინაკათ“ მოხველო! — შაგრამ გარწმუნება: რა ვუყო, იატკია ნაღდი, სასსალა; ვფიციავ მიწის და ცას ძალას. აჲ მოკორილი არა მატქს

სპილო და **ჯორი** ვაშინგტონს ურთერთს შეებნენ კამათში: — რომელი არის მთავრობის შესაფერისი ამათში?

სპილომ სთქვა: „ჯოროს სულელიო, ნუ თუ არ გეოფნის გონება, რომ შენი უშნო სიფათი არავის მოეწონება?!“

უთვისტომო სარ, მახინჯი, რაზე ირჯები ამოლ? ღმერთს მადლი უთხარ, თუ თივას წამოგივდებენ საკამოლ. აბა რას გარგებს, შე ბრიყვო, ჩემთან შეხმა და ცილოზა?! თუმცა ჯორი ხარ, ხოლო ჯორს, აბა, ვინ მოკცა ზრდილობა?!“

ჯ.მ.რ.ი განრისხდა ჯორულად, ჯორმა წიხლები შეჰკარა; შემყვირა სპილოს ყროყინით: „უშნოს მეძახი შენ არა?! სხვა რომელია მიწაზე შენებრ უშნო და მახინჯი? ჯერ ცხვირი ნახე, რას ვგავს

და სხვები მერე გასინჯე. მეფლოს ლაშობ, უტივიოვ, მეცილიბი — ჯორს განა?! აბა „ეი ერთი, რა ძალიძის, სა სარგებლობის მოტანა?!“ **სპილოს** და **ჯორის** საუბარს გაეხმაურა კამეჩი: „ჯორო, რას ლანძღავ შენ სპილოს?“

ან, სპილო, შენ ჯორს რას ეჩრი? მუქთახოზა ხართ ორივე, გაუ... ღარი, მცონარე; დრო მოვა — ძირით ამოვგლეჯთ როგორც რომ მავნე მცენარეს!“

„აჲ უცნაური რა არის, ხოზიკვან?!“ — შემეციოხებთ. არაფერია ისეთი;

ისე კი... თვითონ მიხვდებით: სპილოა ერთი პარტია, და მეორე კი—ჯოროა“) ვაშინგტონშია ორივე, ესეც უდავო, სწორია. ერთს რესპუბლიკელს ეტყვიან, დემოკრატია მეორე. სმითა ჯორობას ჩემულობს, სპილობას ვითომ—გუფერია: ზალს ჰპირდებიან რას არა, ვინ მოხთვლის აბა ენითა არაყის ნებას აძლევებს ლოთებს დატანჯულთ თმენითა.

სპილო იძახის:—ოღონდ კი შე მერგოს პრეზიდენტობა,

ისეთი გამოვიჩინო ჩემს კმებოსაღმი შეუფო... „აბა, მე მარგეთ, შე მარგეთ! — ჯოროს ყროყინც ვაისმის — და ვფიციავ თითონ ლინდებრგა“), რომ ნებას მოვკემთ ღღინის სმის!“ ანეთი დავა-ცილობა ლუკმა მეტად მსუქანი. ხუმრობთ — ხუთი წლით ხელთ იგღოს ცაცხა „თეთრ სახლში“***) დუ-კანი?

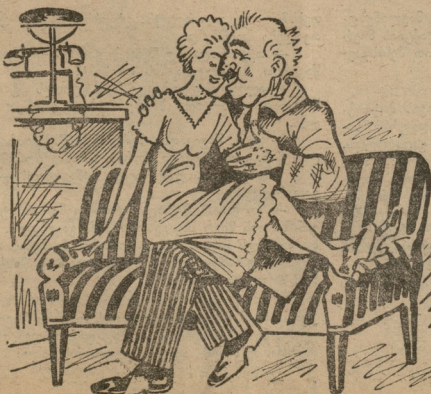
ჩვენ რაში გვარგებს, მკითხველო, ჯორისა და სპილოს კამათი ცარა ხანია გვიგეით უკვე გვხვებოდა მგავით. ჩვენ ჩვენი წესი შევქმნით და საკეთიარ ადით; ვუსუყოთ — იქაც ჩვენსავით აუკრია გულ-ნახადი.

ხოზიკა.

*) ამერიკაში დემოკრატულ პარტიას ემხრობა არს. ჯორო, ხოლო რესპუბლიკანთა პარტიას — სპილო.
**) ლინდებრეც ენობილი მფრინავია, რომელმაც მათა დაუჭირა სმის.
***) თეთრი სახლი ამერიკის პრეზიდენტის სასახლეა.

„ბ უ ლ უ ბ რ ყ ვ ი ლ ო ბ ა“

ნ.ს. ნადარეშვილის.

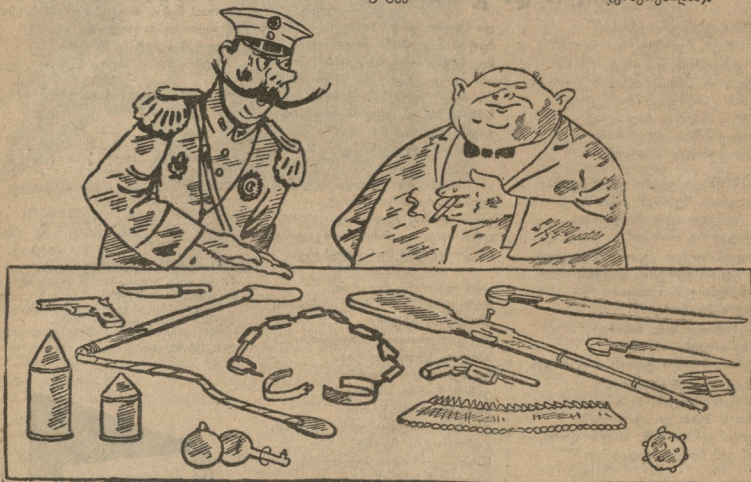

მ ა თ ი ს ა უ უ ა ლ ე ზ ა

ი ა რ ე მ ე ნ ე ლ ი

„იეროპოს ბეერ სახელმწიფოებზე“
ფიცივები“

ნ ა ბ ლ ი ნ ს

პოლიციელი: — თქვენო აღმატებულება, ყოველივე საშუალება და იარაღი მზადა მაქვს იმათ მოთხოვნილების დასაკმაყოფილებლად!

გ ა რ ე მ ე ნ ე ლ ი

ს ა ხ ე ლ ე ზ ა

ოთხი წელიწადია, რაც საზღვარგარეთ მივლინებულ ვიყავი ჟურნალ „ტარტაროზი“-ს რედაქციის მიერ ჩემი სპეციალისტის „ნიანგიზმის“ ზედღწივებით შესასწავლად და დიხლოვებისათვის.

ამ დღეებში დავბრუნდი ტფილისში.

12 ნოემბერს, დილის 9 საათზე მოსკოვის მატარებელი ქლოშინით შესრილად ტფილისის სადგურში, სადაც პირველად თვალს მოვკარი ამზანაგ გადარეულს, რომელმაც დამინახა თუ არა ვაგონში შემოვარდა, გადამეხვია და დიდხანს ვეამბორებოდი ერთმანეთს. მატარებელი გაჩერდა. ვაგონში შემოვიდნენ ს.თ.ია, თნისიმე, სინემატო, ჰაზირა, ისელი, ენუჭი და სხვები. მისალმების და „მოკითხვა-მიჯობის“ შემდეგ ავტობუსში ჩავჯექით და „ტარტაროზი“-ს რედაქციისაკენ გავემურეთ. გზაში ამზანაგ გადარეულს ცრემლიანი თვალები შევამჩნიე.

— კაცო, ჩემი მოსვლა ხომ არ გეწყინა? — თითქოს ნაწყენი კილოთი შევეციხებე მას.

— აბა რას ამბობ! შენი მოსვლა მეწყინა კი არა, სიხარულით „ცას ხელს ვავლებ“. — მომიგო მან.

— აბა რა დაგეშართა, არ მეტყვი?

— უთხარი კაცო, უთხარი, ეგებ გიმეფლას! — წამოიძახეს ს. თ.იამ და თნისიმემ.

— რაღა უნდა უთხარა წამზდარ საქმეს რა გამოაკე-

თებს? — და გადარეულმა ცხვირსახოცით ცრემლიანი თვალები მოიწმინდა.

— თქვი რაღა, ნუ შეგეჭვი ვირზე! — მუჟღუტუნეს წაკერით შეუბღვირა მას თნისიმემ.

— ალბად წაიკითხავდი ჩემს წერილს „ტარტაროზი“-ში „იაფი კუბოების“ სათაურით! — დაიწყა გადარეულმა.

— დიახ, წაიკითხე, ბერლინში წავიკითხე. ამხ. პაველემ წამაიკითხა, სხვათა შორის, ამზანაგებო, ამზანაგ პაველემ მოვიკითხათ. უკაცრავად, განაგრძეთ! — მიმართა გადარეულს.

— ში და, ის წერილი ერთი ჩვენი სიმპატიური ორგანიზაციის მიერ სხვაგვარად იქნა გაგებული. ინვალიდთა არტელს გაუგია ისე, თითქოს მე ჩემი წერილით „წყალი უსხამდე კერძო მესაფლავეების წისქვილს“. ეს ხომ მართალი არ არის!

ამ დროს ავტო უკვე მიადგა „ტარტაროზი“-ს რედაქციას. ჩვენ ყველანი რედაქციის ოთახში შევიკრიბეთ. ყველა მე მომხერებოდა. ალბად ფიჭობდნენ, თუ რას ვიტყვოდი. მე ხელში ავიღე ტელეფონის მილი:

— მომეკით ინვალიდთა არტელის დამკრძავლი ბიურო.

— მესმის!

— მე მინდა დამჭარბავ ბიუროს ვაგვე.
 — მე ვახლავარ.
 — მე კი ნიანგი ვარ, თქვენ მე აღბად მივწობთ.
 — გიკნობ, გიკნობთ, ამხანაგო ნიანგო სპრივ-
 ლომ, სპრივლომ!

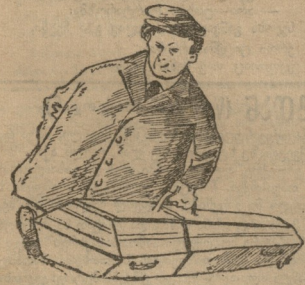
— გმალობთ, მე თქვენთან საქმე მაქვს, როგორც ვაგვე; დღეს თქვენ აპირებთ ამხ. გადარეულზე თავდასხმას. გადარეული ჩემი მეგობარია, მე ვაგვევ რაში ყუფილა საქმე, თქვენ სცდებით ამხანაგო, გადარეულის წერილი ვერ ვაგვიგიათ: ამიტომ ვირჩევთ თქვენს განზრახვას უარყოფით.

— თქვენ, ამხანაგო ნიანგო, როგორც სჩანს ყალბ ცნობებს ემყარებით. ჩვენსა და კერძო მესაფლავებებს შორის სახტეკი და დაუნდობელი ბრძოლა სწარმოებს, ან ჩვენ ან ისინი!
 — ჩვენ ვმოქმედებთ ცოცხლების და მკვდრებს სახელით. კერძო მესაფლავებები როსტომოვის მეთაურობით დიდი ხანია ტყავს ვგაპირებენ, ჩვენ ამის მოთმენა აო შეგვიძლია. გადარეული თავის წერილში მხარს უჭერს მათ. ჩვენ შევითვალვით, რომ გადარეულისათვის როსტომოვის ერთი მოქრული კუბო ჭირამით მიუტყა. ეს ჩვენ ვიცით! — აღელვებით და ხმა-მალა ლაპარაკობდა თავმჯდომარე.

— მე კიდევ გიმეორებთ, რომ თქვენ შეცდომაში ხართ შესული. გადარეული კუბოს არ საჭიროებს, რაც შეეხება თქვენსა და კერძო მესაფლავებების შორის ბრძოლას, მე და გადარეული თქვენს მხარეზე ვართ და თქვენთან ვიბრძობებთ. გესმის?

— დიან, გვეცმის, ამხანაგო ნიანგო, მე მჯერა თქვენი სიტყვა. ვერ დაგვიბოლოებ — გადარეულზე თავდასხმა გადაწყვეტილი გვაქვს, რაც დღეს უნდა მოგვეყენას სისრულეში. დაუყოვნებლივ მოვიწვევ ბიუროს სტოლას და ვეცდებით დადგინდებთ სისრულეში არ იქნას მოყვანილი, მხოლოდ ერთი პირობით: თქვენ და გადარეულმა უნდა დავგვხანოთ მათთან ბრძოლაში, ეს ჩვენი საქმე იყოს. მოგვხანობთ! — და ტელეფონის მილი ჩამოეკიდებ.

სახეზე ყველას სიახლოება აღებუდა ჩათ.
 გადარეულს თვალები გაუბრწყინდა.
 — აბა, ეხლა კი საქმეს შეუდგეთ! — მივმართე იქ მყოფთ.

ყველამ ყურები დატკეცტა.
 მე თავს მოვისკვდილებ, ვითომ უეცრად ვარდავიცვლიე. როსტომოვი ვაგებებს, თუ არა ამ ამბავს, იმ წუთშივე იქ განჩნდები და ვაგებო ჩემი დასაფლავებება მას დაავალით, თქვენ ვანგებ უარს ტყვეით. როსტომოვი ეცდება ჭრამში შემოვადლით. (ამაში ის დახელოვნებულია). ბოლოს თქვენ დათანხმდებით, მხოლოდ ჩამართმევთ შემდეგ პირობას: მან უნდა გათხაროს ჩემთვის იმხელა საფლავი, რომ შიგ შეიძლება იდგეს ყველა კერძო მესაფლავებების ჩატყვა. თქვენ კი წინაღონ შეიტყვეთ —

კერძო მესაფლავებების რაოდენობა ტელისნი. კუბოც საფლავის ოდენა უნდა იყოს. ჩემს დასაფლავებებს ყველა კერძო მესაფლავებები უნდა დაეწეროს როსტომოვის ხელმოწვევით და ჩემი ნებისმიერი მსახურის საფლავად. იმოქმედეთ ფრთხილად და დამჭარბებით. აბა ჩქარა!

ჩემი სიტყვა და მეგობრების ამოქმედება ერთი იყო. ჩამოდენიმი წუთის შემდეგ „ტარტაროზი“ საფლავების

ოთახში, სადაც მე ეცხევე, კარი შემალა როსტომოვმა, მან ამხანაგი გადარეული განზე ვაგებო და ნელი ხმით ლაპარაკი დაუწყო. მე გულში მეტყინებოდა. ცოტა ხნის შემდეგ როსტომოვი მხაიარულა სახით ვაგებდა ოთახიდან. მე საიღო ვეღარ შევითვალვით, რაიმე გამოიწვილა საერთო სიკოლი. შუადღის პირველ სათზე, ჯორჯიაშვილის ქუჩა სავე იყო ხაზილი. მესაფლავებს მოქმედით უზარმაზარი კუბო, რომელიც კონო კანიონისა წინ დადგეს, რადგან რედაქციის ოთახში მისი საიდის გამო შეტანა შეუძლებელი იყო.

საქრო იყო ჩემი ოთახიდან გამოტანა და კუბოში ჩასვენება.

— აბა მოემხადეთ. მიცვალბული უნდა გამოვასვენოთ და კუბოში ჩავასვენოთ! გესმით! — ბრანების კოლოთი გადასახა როსტომოვმა კერძო მესაფლავებებს, რომელთა რიცხვი ასზე მეტი იყო. იმ წამსვე შემომხვიენ მესაფლავებები, გადამიტანეს ქუჩაში და კუბოში ჩაასვენეს, პირველ საათზე და ით წუთზე საშვლოვარა პრიციისა დიპოა რუსთაველის პროსპექტით და ნანებერი საათის შემდეგ ვერის სასაფლაოზე მიიტანეს. ჩემთვის ვაგხადებულა სამარე პირდაღებულ ვეშაბივით გამოყურებულა.

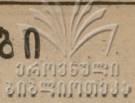
— აბა, ჩქარა ჩავასვენოთ, ჩქარა, თორემ საცა მზე დახნელებდა. — ამბობდა როსტომოვი. — ბატონო კიო რისფლებო, მოზრბანდით, ცხელებს ვამოთხოვეთ. „ქობისულები“ კი წინასწარი მოლაპარაკების თანხმად განზე ვაგედენ. მე ვისარებულე ამ შემთხვევით და კუბოშიან გადმოვსკუბდი. ჩემი კუბოს ვაქნებ და როსტომოვის უსულოდ გადასრიალებება საფლავში ერთი იყო. ამის შემდეგ დავერიე ყველა კერძო მესაფლავებს. ჩამოდენიმი წუთის შემდეგ მათი ვაგებებით სავე საფლავი იყო როსტომოვის უკანასკნელი სიტყვება ვაგებოთ: „ვაი ცოლ შევილა, ვაი ჩემო კუბოებო“.

მზემ გამოაბათა, საფლავის შორი-ახლოს იდგენ მე-ვობრები და მუცლებზე ხელმოჭერილი იცინოდენ, ინვალიდა ბრტელის წვერები კი ერთმანეთს უღოცავდენ კერძო მესაფლავეთა დასაფლავებას.

ინვალიდა ბრტელის დამკრძალები ბიუროსგან საჩუქრად მივიღე კუბო შემდეგი წარწერით: „ამხანაგ ნიანგს ყველა ჩარ-საქვლიანტებისა და კონტრ-რეკლამაციონერებისათვის“.

ფინია და გავსლელები

პატიო „სკრიბის“ ზამო

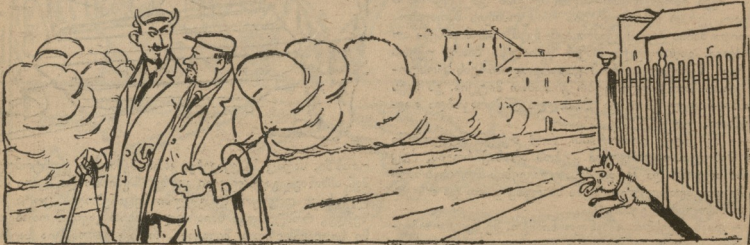

ტექსტი ონისიმესი.

ნ.ბ. ღონის.

ერთ საღამოს ტარტაროზს რომ მიჰყვებოდა ონისიმე, მე იმათი ლაპარაკი გარკვეულად მოვისმინე. მუსიაფი ჰქონდათ ტკბილი, მეგობრული— მასთან— კილო, ბევრი რამ სთქვას ამ მთის იმ ბრის საძირბაი თუ სასაცილო,—

გამვლეოსა თუ გამომვლეოსა შორს სწვდებოდა ყველის ეჭო!.. ნამეტანი თავგასლისვან მოუვიდა ლამის ბნედა, მაგრამ არ ვინ, ზიზღის მეტად, ფინას ზედაჲ არ შეხედა. მხოლოდ მის ბრინწიან ღრენას რომ არ დასასრული,

რომ უეტრად ევოს კარით გაღიოჭრა ცოცხა ფინა, კული განზედ გამოეგდო, ყბაც უზომოთ აეფინა. შეუყვდა ონისიმეს, ტარტაროზიც არ დაშურა, მეტის ჭინთვით ხმა ჩაუხლჩა, ჭირის ოფლად გაიწურა. მეგობრული მუსიაფი მათი ლამის დაარღვია, მოცინართ და მოღალღობეთ თავს ესხმოდა, როგორც ტყვია! ეტყობოდა, ყურადღებე, სურდა, მათი რა მიეწებო;

ონისიმე ხელით ქვეს სწვდა, რომ ისხადლი, თავგასული, მოედინა მოერეკა, მოეტება თუნდც კბლის!.. ამ საქმეში ონისიმე მასტია და გამოცდილი! მიიწია, მოუღერა: — უნდა მოვკვალ მოვსპო უნდა, თორემ გული მაგის ყვეფი შეკერღო მამის გაღმობრუნდა!.. — არა—უთხრა ტარტაროზმა: სჯობს განვაგრძოთ ცოლავ გზა ჩვენი, ერთი ციცქნა არსებება, ყვეფითაც თავ-შენარცხენი.

დალაქის ფირილი ახსნამთან (წერს დი სიეიტადხ)

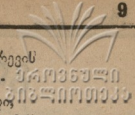
ძმაო, გერასიმე, რავა გამიწერა ღმერთი, რომე უნ გავაყუავი და აქით წაბოველი! ყუოფილიყავით ერთად და მატარა გემრიელი ლუქმა ჩვენი გვექმება, მარა ხომ იცი გაუმასპრობამ მე გი არა ჩემზე უეტეთესმა შეაცივინა და რავე ტოლახი დაახა. ვიფიქრე: მილიონობით ხალხს დეხიოცა ამ ვაუნში და რეველიუტიაში, წავალ საიქიოს, ერთ სადალაქოს ვაესმნი და ფულის მატრონი გავხდები-თქვა. თქმა და ქნა ერთი ექვნი და წაველი საიქიოს. გავხსენი მატარა სადალაქო და უტედი მოშტარს, მარა ვინ გე-ვარება! თურმე არტისტების უბანში მოვეყოლიდვარ, ჩემო გერასიმე და აბა ამ წვერ-ულვაშ მოტელეპილ ხალხში რა ხიერი იქნებოდა! მაქანე თმა მაინც ჭონდათ თავზე, მარა აქანა იგიც ალაზა აქეთ. ნახარჯი რომ არ მიუტიათ, მიკიტნები სულ ღერ-ღერ გადოშტეგეჯათ თებეი და გაშვლენ-ბილი დეიარბინანი!

პირ გავსწვი ხუცების უბნისაკენ. მიველი, მარა რა ენახე! რაც ქვეყანაზე ხუცები ყოფილან, ყველა აქანა მოგროვილი-ლან! ვიღვიქრე, ალბათ, ალაბა თუა და გასაძლოზათ მოუყრიენ თავი-თქვა. ჩამერცნა ღელავებში. ამდენი ხუცესო, თუ ყველა მე განვაქაე, ნამდვიე მილიონიჩი შევიჩენებ! თქვა, მარა არც აქანა წამივიდა კარგათ საქმე! თურმე და-მდგარა პეტრე მოციქული სამოთხის კარებში, აგი ხუცემბ მისევიან და უნდათ შევიდენ სამოთხეში, მარა უკაცრავად ასტე ალა-ალა- როდი უშვებს პეტრე! უკითხავს ყველას აღსარებას და არჩევს ცოდუმბრებს. თუ აღმოჩნდებე მაღლიანი ხუცესი, იმას ქე გოუშვებს, თუ არა და ქესტის საქრედა, დიდი მაკარტული უჩიარავს და ჰკერეკავს ყველას. მანდამინც ათაფრად არ ჩამეცს ცოდუმბრებს. აგენში ბეგერი, ბეგერი, ორი-სამი კაცი იყოს ცოდვილი და გაკრიკოს, რა მენაღვლებათქვა: იმდენი მაღლიანი კილო და რჩება, რომე ათი ჩემისთან დალაქი კილო ვერ ოუვა ერთ წელიწადს ამათ განაქაე-თქვა. მარა აქაც არ მოესტყუი-ლიდი, ჩემო გერასიმე! მეცხავრე რომ დურას მთელ ფარა ცხავრა და ხელღობით გადაპარცავს ფარას, ისტე გადა-

რაკი აქანა, ამ უბანში გლახათ წამივიდა საქმე, გადაეწვიეტ ხუცების უბანში გადამეტანა ჩემი სადალაქო. ვიფიქრე: ამ ქვეყანაში ხომ თავისუფლები არიან და ვინ დოუშლის გახუტავს თქვა. უბნწინა ეს ახრი და პირდა-

და მავაზე ხელს გასვრის, აბა, კაცი, შეგნებულო? — ერთი ციქუნა რომ ასეა, გაზრდილი და შეძლებული. მოლაღ ქვეყანას ამოაგდებს, თუ მიცვა გასაქანია.. — მაგის ფიჭვი ნუ გაქვს; შენზე უფრო ვიცი ეს სავანია.. — არა, ეხლავე უნდა მოვეკლა, დეი, ნულარ გაიზრდება.. — არა! დასთქე; მაგის ჯიში არ იზრდება, ისე კვდება.. მაინც სჩანდა, რომ არ ჰქონდა დასასრული წათს ჩხუბს, ხშიანს; დრო იხელთა ონისიმემ, ძალღს ქვა მაინც მოუქნიაა:..

მას ქუჩაში ლანძღვის, თრევის იმ თავითე არ რუბენია- აბა, კარგათ დაუკვირდე რომც მიმართო შენ ამ ზომას, იგი ნაყოფს გამოიღებს; არ დაჰკარავს ფულად შრომას?! ის ხომ ჰქუთს ვერი ისწავლის, ასეთია მაგის ჯიში! მას არც სიტყვის გაგება აქვს და, მგონია, არც ქვის შიში! არ იფიჭო გონიერული ქნას რამე და ვათათოს, მას სურს მხოლოდ ქვეყნის თვალში

მაგრამ ამ დროს ტარტაროშმა ხელი ხელით გაუკავა, ჯერ-შეჩერდა — მიიძახა და კვლავ ასე დაუყვავა: — ეს ფინია — გამიგონე — ბოროტია, აე-აბა, აე-ხნა, მაგის ყფის მიზანი და აზრი იცის უკვე ხალხმა- აბა, ქვა რა საჭიროა? დააკვირდი კარგათ ყფვას, სასიკვდილო განაჩენი, თუ თვის თავზე თვით არ ეთქვას!.. მისთანა სხვას ვის უნახავს? მისთანა სხვა ვის სენნა?

ვინმე ყფით ვააშაოს! შინ თუ გარეთ პატრონს არ გრძობს, რაღათ უკლოს, აბა, ყბებსა? და ქვეყანაც იცნობს იმას, ეთა ავეცა მოლაყბებს! ქვა აქ სულზე მისწრება, თუ სტყორცენ ან დაჰკარ თავში, ქვეყნის აზრი მაშინ მასზედ ხომ ჩაივლის მის „ჰავ-ჰავ“-ში! და მეტი ხომ მასაც, აბა; რაღა უნდა, რაღას დაობს? მისთვის არის ის ქუჩაში ამ ყფით რომ დაკობტაობს!..

ო.ონისიძე.

პარკა ყველა ეს ხუცები პეტრე მოციქულმა! კაცო, ამ-ხელა ფარა ხუცებში ერთი მაღლიანი არ გამოდგა, რომ მე გამეკრე და ბურის ფული მაინც მეზოვა! სუყვილა პეტრემ დაწაქა და გოუშე! ერთობ გამიკვირდა იგი ამ-ბავი და შევეკითხე პეტრეს: „ბატონო პეტრე, რაფა, ვი-თომ ხუცებსაც აქვს ცოდვები თქვა! რა ვიცი, ლოცვებს მაგენი კითხულობენ და ღმერთს ლოცულობენ და დევი-ჯგერო ახლა მაგენი ყველა გასაქანაქო იყო-თქვა! მართა-ლია, წანდახან დრამის ფულსათვის თუ არბევიდენ გლვი-ხებს, რა უყუთო, მაგენსაც ქე უნდათ ქვა თქვა! ან და აღსარებას დროს ქალებს თუ უშვებთან თვალს, რაფა აგი ცოდვით ჩათვალვით, დევიჯგერო-თქვა! — არაა, მაგი შენი საქმე, გაჩუმდი, თვარა ახლავე კუჩარში ვადა-გიძახებო“ ვიფიქრე: კაცი ფულის საშოვნელათ წაშოვ-სულვარ და ამან აქანა ჯოჯოხეთში რომ ვადამაყულოს, ვეჩაფერი კია შევილიათქვა და ჩვეივად ენა. ვიდევარ გაჯავრებული და აღარ ვიცი, საით წაივდი! უცებ გეგზე-და და დევნახე, რომ ორი ხუცესი მოიღს. ვიფიქრე, სანამ პეტრემის მოვიდოდნენ, მოდი წინ შეგხედვები: ეგებ

თავი ვამაყრეჩინონ და პურას ფული გიწოვო-თქვა. ცო-ტა ნაბიჯებს მოუმატე და მივრბინე, მარა რა დინახა ჩემმა თვალმა! წოუშინეს ერთმანეთს თავში და შეიქნა ქჩავე-ქჩავე! თურმე მაკ ქვეყანაში მრევლზე ჰქონებთან ჩხუბი და აქანა პირისპირ რომ შეიყარენ ვეღარ მეთომინეს და ლოუშინეს ერთმანეთს! პარდაპირ შტურმის ვინა შეი-ქნა! თელათ დააგლოჯეს ერთმანეთს: თმა და წვერი! მი-ვრბივარ და ვყვირი: „თმა რეხა ჰპტრედი ერთმანეთს სახალწლო ღორიეთი? თუ ვარკუეა გინდენ, ავარ ვარ დალაქი, ორივეს ვაგუტუე-თქვა, მარა სანამ მე მივიდოდი, მანამ სულ გაატყავეს ერთმანეთი. მივედი ახლოს, მარა აღარც ერთს აღარა ჰქონდა: არც წვერი და არც უღვაში. აგენის იმედი მქონდა, აგენს გაგუტუე და რაცხას ევიღებ-თქვა, მარა აქაც მიმტყუნა ბედმა! ოხ, გერასიმე, რომ ცი-ვად რა დღეში ვარ... ე, ბიუო მეიგონე ჩემი ძველი პურ-მაროლი და გამომიგზავნე გზის ფული, რომ წაშოვიდე და მოვიკოდე აქოურობას, თვარა მოვეცი სიმშლილთ კაცი, ესაა!..

შოშია.

გლეხის მოგონება უანდურზე

ს ა მ კ მ ტ მ ბ რ ო ღ ი ღ ი ნ ი

გლეხი კაცისა ცხოვრება: —
მეულად იყო ტანჯვაო...
თუმცა დღე და ღამ არ შურდა
მას შრომა და ვარჯჯაო...

სახლ-კარი არ გვივარგოდა,
სხვისი იყო ველიო...
სიღარიბე სულსა გვბდიდა, —
ვიყავით შიმშილიო...

ვენახი ჩვენ არა გვქონდა,
ტყე, ველი, სხნავიო...
თავდასკან გვქონდა ზურგზე.
გადამძვრალი ტყავიო...

მთავრობა სულ არ გვიღობდა,
ვყავდით მიანად ხელშიო...
„ბრიკატი“ და „ტრაქტიები“
ჩვენ გვიქვრდნენ ყელშიო...

გერაფრით ვერ გვიახარეთ:
ოჯახი, ცოლ-შვილიო...
სიღარიბე წელსა გვწყვეტდა
თან გვეღვდა შიმშილიო...

ჩვენ დაგვაწვა, შესანახად,
მღვდელი და საყდარიო...
ჩვენი სატირალი იყო:
ცოცხალი თუ მკვდარიო...

კისერზე წურბელად გვაჯდა:
ჩარჩი და ვაჭარიო...
თავნში ხარები წავგვართვა,
სარგებლად — მაჭარიო...

იღარც სწავლა იყო ჩვენთვის,
და გებურავდა ბნელიო...
გვაწვა ცრუმორწმუნეობის
უპუნეთი სქელიო...

პიტომ მუღამ გვატყუებდა,
ექიმაში — შკითხავიო...
იღარც „მენშევიკობის“ დროს
გვყავდა გამკითხავიო...
მეგრამ, როცა ოქტომბერის
ავღუგუნდა ქარიო...
ჩვენთვისაც გამოჩნდა, ცახე,
ბოწყინვალე ცისკარიო...

ჩველილიუციის ქუჩილში
აქაც მოადწიო...
თავისუფლების სიმღერით
ჩვენც მაღლა იგვიღიო...

და, შეატრებთ სუყველას,
ვინცა გვყავდა მტერიო...

წიავერელები არ დაენდეთ,
ავადინეთ მტერიო...

თავდას ამოცხეთ ჭიბლაყი,
და ვაჭარს პანლურიო...
ბერ მკითხავი ხმას ვერ იღებს,
შიშით შენახლურიო...

მღვდელს მუცელი ეფუტება
და ბოქაულს — ჩუმეო...
ყველა იმით ავან-ჩავანს,
ახლა ითრევს წუმეო...

ფოფლიდამ რა სახლში ვერ
ნახა მუქთა ტაბლაო:
შემიშლით ველარ დაძრულა,
დასცემია დამბლაო...

სამკოთა ხელისუფლება
მხოლოდ მშრომელთ იცავსო;
და, მტერი, დამარცხებული,
სტრისს, შავებს იცვამსო...

სოფელსაც უკვე ეტყობა:
წინსვლა, განახლებაო...
მეურნეობას ამაღლებს,
უნდა განათლებაო...

ტარან.

მოზარდთა

თ ე ა ტ რ ი

მემორალური უარსი.

ალ. თაყაიშვილი (რეჟისორი):
— მე კარტული არ ვიცი, მაგრამ „ნი-
ჩეო“ — ვისწავლი „სრედი“ მსახიო-
ბებში. მართო „აღწო ნე ნრავიტხია“,
რომ მუღმივი „მესტო“ არა ვვქვს
„დღია“ რეპეტიციისათვის.

ელ. კოლაშნიკოვი (ლი-
რეტორი): — განა სხვა საქმე არ მე-
ყოფოდა, რომ ეს თეატრიც არ მოეხ-
ვიათ თავზე?!
ვინცა გვყავდა მტერიო...

ქ ი ნ ო - მ ს ა ხ ი ო ზ ი

ინტერესული

საკითხველში

იჯდა და ეწონა ის ათვალიერებდა. ბიძი სურათი იყო უფროსის ერთ გვერდზე მოთავსებული. პირველი — ქალის, რომელმაც ცურვის შეჯიბრში პირველი ჯილდო მიიღო; მეორე — გოგონის რომელიმე სიბილბეში უმაღლესი რეკორდი დაამყარა.

— ცურვასა და შეჯიბრში მე ვინ მაჯობებს?! როცა წითლებმა შემოგვიტეს, შეგვარივით გავიბოდი და ვერ დამეწიე. ვიდარბენილი მაქვს მთელი რუსეთის სივრცე... ცურვაშიაც არ ვარ ნაკლები. როცა წითლებმა ხველეთიდან გადაგვრცეს, ზღვაში შევცურადი და ცურვით გავედით სამშვილბოზე! — ამ ფიქრებით გამოვიდა ყოფილი პოლკოვნიკი საკითხველოდან ქუჩაში.

ყოფილი ხომ ვერც მგაფცქმეც კარტელიში? ასე რომ მივიღე, ვინ შეზომხდებას? მსახიობად კი არა, შიკრიცადაც არ მიმიღებენ... გამოვიწყობი ყარგად, გავიპარსებო, ჩაჯვლები ეტლში და ჩემბერლენივით მივაღებტლივში, მთავარი როლი მაქვს, ხუმრობა ხომ არ არის!

— ძლიერ-ლა ვიპოვე და თუ არ მოვიდა, ხომ შეგვრხდა საქმე? ნეტავი მისამართი მაინც გამოვითბია! — ნეტავი ულბად რევისორი და წარა-მარა საათს უტკეროდა.

— ვილაც თქვენთან არის; თქვენი ქალღილი აქვს! — მოახსენა მეკარემ რევისორს.

— მობრძანდეს! მობრძანდეს! მადლობა დეკრთს, ალბად ის არის! — და რევისორი თვითონ შეეგება.

— ვაპარჯობათ! — თავაზიანად მიესალმა პოლკოვნიკი რევისორს და ხელი გაუწყოდა ჩამოსართმევად.

— რა გნებავთ! — ცივად უთხრა რევისორმა.

— აი, მე ეს ვარ, გუშინ, რომ გასტრონომიის საეპიკოსო წინ შემხვდით და მთავარი როლი მომიტოვით სათამაშოდ თქვენს სურთაში!

— თი, შე ბრძივო! შე მენ ისეთი მჭირილი, როგორიც მაშინ გნახე, თორემ ასეთი რა ოხრობად მიწინახარ?! რატომ გაიკრიკე — გაიპარეს? ფუ, ასეთ საქვებს და ქუქუსს—და გაბრაზებულმა რევისორმა კარები გახტურა.

— ა? როგორი?! — მიდიდა და ეკითხებოდა თავის თავს თავხარდაცემული ყოფილი პოლკოვნიკი.

— ეხლა მე სად წავიდე? სახლში ვინ მიმიხვებს! „მეცელი გავიკეთე და რაც გავიპარა ყველაფერი გავიკეთედე“ — შეტკვიან... ა? როგორღ? რათ, რა სიტყვა?

მეფი.

ახელ - დახედა ყოველ მხრივ და წაღმა - უტულმა შემოატრიალა.

— გევი ხომ არა ხართ? დამცინით თუ რა არის?! — ველარ მოითმინა პოლკოვნიკმა.

— ხვალ დილით კინო - ატელიეში მოდიტ. მე რევისორი ვარ, სურათს ესლდა ამ მთავარ როლში სწორედ თქვენსანა ტიპი შეირია. ვთხოვდ მობრძანდეთ ხელი. თუ სადმე მასაზრობთ, მაპარჯეთ სამსახური, ჩვენ თვიურად 200—300 მანეთს მოგცემთ! — მისცა მისამართი, ხელი ჩამოართვა და გამოემშვიდობა.

— აბა, თქვენ რა გეგონათ? ესლა ხომ მომპირილებით და დამაფასებთ ძველებურად? აწ ხომ წარაიბრა აღარ დამიწყებთ ჩხუბსა და საყველურს?! მე კინო - მსახიობი ვარ, 200—300 მანეთი მექნება თვეში, ჩემი სახელი მოედება მთელ მსოფლიოს. მივლინი თვალები ყოველ საღამოს მე დამიწყებენ ტექნოს... აი, ასე ვიცი მე, თქვენ კი მეჩხუბებოლით ყოველ დღე: მაგრამ რაც იყო, იყო. ამერიიდან ისე გვიყვარდეს ერთმანეთი, როგორც უწინ გვიყვარდა, როცა მე პოლკოვნიკი ვიყავი!

— ეუნებოდა ყოფილი პოლკოვნიკი ცოლ - შვილს, რომლის სიხარულს სახლებარი არა მჭონდა.

— განა სიძულვილით მოვკვივოდა ეს? არა, ჩემო კარგო, კეთილ ცხოვრებს ვიყავით დაჩვეული და, როცა მე გაიკრივეულ გუღდადით, იმიტომ ვისაყვედურებდით! — ეალერსებოდა ცოლი.

— ჰო, ჩემო კარგო, პო... ესლა თქვენ ასე უნდა მოიქცეთ: ეს საათი, შენი ბეჭედი, აბრეშუბის განა და ეს საყმები უნდა გაყიდოთ, ჩემთვის უნდა იყიდოთ კარგი კოსტუმები და ყოველგვარი საქელი. აბა, ასე საყ-

ქინო - რამისორი: დასადგმელ სურათისათვის მთავარი როლის ამსრულებელს ეძებდა. (ხვერა რომელი განაწილებული იყო), სად არ დიდებდა რევისორი „სანადიროდ“. შრომის ბირეცაც გადახედა და უმუშევრებს. არც ბაილი დაუტოვებია დაუშვებია, მაგრამ შესაფერი ტიპი ვერსად ნახა.

ერთ დღეს (და ეს ის დღე იყო, როცა ყოფილი პოლკოვნიკი საკითხველოდან გამოვიდა ქუჩაში) რევისორი გასტრონომიულ მაღაზიაში შევიდა სურათის საყიდლად.

როცა ვიტრინაში საინოვაციო თვალიერება დაუწყო, გარდანდ ვიტრინას შიდადა ჩვენი ნაცნობი ყოფილი პოლკოვნიკი.

რევისორმა, როგორც კი თვალი მოჰკრა მას და ერთხელ უტუბად ახელ - დახედა, მაშინვე გაიფიქრა: — ვერცა! ეს არის მე რომ ტიპს ვეძებდი!

პოლკოვნიკი ათვალიერებდა ვიტრინაში სხვადასხვა საქმელ - სამუღებს. შეეწიარ გოჭს კბილები დაეკრივა თითქმის პოლკოვნიკს დასცინისთა. ჩამწყრივებული კანთიკის ბოთლები პოლკოვნიკს საღდათების გუნდს აღგონდა.

— ვი, დედასა! იყო დრო, როცა თქვენ ჩემს სუფრას ამშვენდით, მაგრამ ესლა!...—ფიქრობდა პოლკოვნიკი და ნერწყვის ყლაპავდა, რომ ამ დროს რევისორი დაუდგა წინ და საბეში ჩააცქერდა.

— დავიღუპე! აღბდა ჩეკისტია და მიცინა! — გაიფიქრა პოლკოვნიკმა და გაემშტა. თავის ვახუნებელ და დახეულ მუნდირის ფერი დაეღლი მის სხსის. გაბურღებული თმა და წვერი შემზინებულ ღოთის ჯვარივით აუღდა ყალყზე. მიმჭრაღ თვალებში მოთაღ ჩაჰქრა მკრთალი სინათლე. რევისორმა ჩამბენჯერბი

მ რ ე ა ზ ი

ნახ. ლონს.

მეძისმა — ის დავებანო ტანი, რომ სულ ტყავი გაგვგრეს!
—ტყავი ისედაც გამპარეს ამ აბანოში; შენ ტანი დამხან კარგად!

პოვეპოტის კოსტიუმი

ყველა მოგხსენება ეხლადელი ქალების მოდის ამბავი და ჩემი ცოლიც ხომ გაპრანალიძი არ იქნება. ოცი წელიწადია, რაც ვჯერ დიწვერილი ვარ და უკანასკნელი ოცი ათასჯერ მაინც ექნება გული შემოყრილი. წარბოვლივინეთ, მე ცოტა სტატისტიკის მოყვარული ვაქცე ვარ და ყველა ამ გულის შემოყრის ისტორია აღრიცხული მაქვს: ცხრამეტე ათას ცხრას ოთხმოცდა ცხრამეტე გულის შემოყრა გამოწვეული არის მოდის საკითხის ირგვლივ გამწვანებული მდგომარეობა. უკველთვის წამოუყვანებია ჩემთვის სხვა და სხვა საყიდლების მოთხოვნებიც, რომელნიც მოდის შეცვლასთან ყოფილა დაშორებული, და, ვინაიდან მე, ქაქუჩის უქნალობის გამო, ფასი გამოცხადებია, ამის გამო, ნერვული მდგომარეობას გულის კანკალი გამოუწვევია, გულის კანკალის სტულის მივტივი და შეზღვა — გარინდება რამდენი მიტანჯია, რამდენი წყალი მისხამს, დანით პირი ძლივს გამილენინებია და ძლივს გრძნობას მომიყვანია. ამ ოცი ათას შემთხვევაში მხოლოდ ერთი შემთხვევა არის, რომ მას გული ჩემი შარვლის თაბანზე წასვლია მეთხველს აუცილებლად გაუკვირდება, ის ამბავი, რა შურაშია ამის ცოლი და შარვლი, აღბათ, იეთხავს ის და ამიტომ შარვლის ისტორიაზე უფრო გრცლად უნდა შევიჩრდო. ისტორიკის და გულის შემოყრის საშუალებით ცოლი ძალიან გამბრებავია. მე ცოტა წყნარი ვაქცე ვარ, არ მიყვარს

საეროოდ „სკანდალი“ და ისიც — ცოლ-შვილში. ამით ისარგებლა ცოლმა და ისტერიკის საშუალებით თითქმის ყველაფერს მაყიდვინებდა ხოლმე. მე, მარბეზრა თავი ამ გულის შემოყრამ წყლის შხაპა-შხუპამა და დანით პირის ღებამ, რომ გველის ხერხეში ვებრებოდი ხოლმე და ცოლს ყველაფერს უსრულვდი. რა მხოდა გინდათ, რომ ჩემ ცოლს არ ქონდეს, რა ახალი „მატერია“ შოიბენებოდა, რომ მას არ შეეკერო. ერთხელ სრულიად მოუვლოდნელად, ჩამსცივდა: გინდა თუ არა, კოვერკოტის შარვლი უნდა შეიკერო. მე, მართალი გითხრაო, ძალიან გამეკვირა მისმა ჩემს შარვლზე ზოუნებამ, არასოდეს არ უზრუნვითი ჩემი ტანისაშობისთვის და რატომ დამეკრდა მაშინ ზრუნვა, ვერ გამეკრე. მე ყოველ ღღე ვაიმედებდი ხოლმე: აი, ღღეს ვიყიდა და, აი, ღღეს მეტივი. ვაიდალა ხანი და ჩემი შარვლი დავიწყებამს არ ეძლეოდა. — რა არის ჩემი ცხოვრება, ერთ შარვლის გზივთ და ისიც ვერ გიყავი, ბოლოს და ბოლოს მეც თავმოყვარეობა მაქვს თუ არა, რატომ შარვლის (ჩემი ცოლის ამბანაში) ქმარს უნდა ეცვას კოვერკოტის შარვლი და შენ კი არა, მითხრა ერთ პარლამოს ცოლმა და ის იყო ვინაღამ სცენა არ გამოაჩია, რომ პატიოსანი სიტყვა არ მივიცა: ხეალ აუცილებლად ვიყიდი მეტივი.

ამ საღამოს უკვე მივხედი, რაშიც თუი საჩქე ჩემი შარვლის ისტორია, ოფრო სჩქეე ცოლის თავმოყვარეო-

ბის საჩქე ყოფილიყო. ამ მდგომარეობამ ძალზე დამაფიქრანა. ან და ნუ დავიჭიანხლები? თქვენ: ოცი წელიწადი ვიტანე, მინსაქის, რომ მის ტელეფონზე მედებო, ვალეში ჩავავრი იმისთვის, რომ მას მოდებია, არ შემაჯღებოდა, არასოდეს ჩემ ტანისაშობზე არც მე და არც იმას არ უფიქრია და, ეხლა თუ მეც მოდაზე მატარა რაღამ უნდა გამიძღოს მეტივი. მაროს ქმარს ათასი სხვადასხვანაირი კოსტიუმები ეწყო, ეს სპეცი იყო და საღ მქონდა იმისი თავი, რომ ცოლისათვისაც ნაირნაირი მეკრბა და ჩემთვისაც. მთელი ღღე არ მძინებია, ერთ შარვალს კაცი მაძლევდა, გამგრამ რამდენიმე დღის შედეგ, რომ მასაც მოდის კოსტიუმება მოეთხოვებ? ინათა თუ არა, გავედი ჩემს ოთახში, ვითომ საშაყიდისო მქონდა და დავიწყე ფიქრი, თუ როგორ გამოვსულიყავი შექმნილი მდგომარეობიდან.

ამ ფიქრში ვიყავი, რომ გავეთის გამეყიდვებმა „კომუნისტი“ შექიავლო ღია თანჯარიდან.

დავიწყე გავეთის ფურცელი. უეცრად სურთევა მემეცრა, თეალები ერთი — ოთახი გამოიღღენ და უნდალით რალეც დავიყვარი.

ეს დავიჭრება ისეთი ძლიერი გამოდვა, რომ ცოლს გამოვღეძებოდა და შემინებული შემოვარდა. ცოლის დანახვაზე ძალაუფნებრად დავდინჯდი და ორივემ წვევაითხებ: გამოქვეყნებული იყო პარტიის დადგენებული კოვერკოტის და შევიკოტის ტარების აკრძალვის შესახებ.

— დაღვარჩი, მოვისვენე, აღარ მეღირსა კოვერკოტის შარვლი, ჩავილთულთუდე.

ცოლს შეეპარალო და უტრემლო თეალები ამოიკოცნა. — არა, მე მაინც არ ვაფიქვინებ კედრაჯე მაროს, რომ ჩემს ქმარს კოვერკოტა არ ცნია, მე ვიცი, რასაც ვინაშ, ჩაიკიცხა ცოლმა და თავის ოთახში ჩაიკეტა ერთი საათის შემდეგ, გამოიტანა ჩემი ძველი შარვლი, რომელი სათვისაც საყიდლავ კოვერკოტის დიდი ნაჭერი დაეჭრა და მოიხანა აი, ეს უნდა ჩაიყვა, რომ მარობ მაქვს ოღღესდა მაინც ქონია კოვერკოტის შარვლიო.

თავს შევით ღღენ არ იყო, სცენებს და ისტერიკებს ისევე დაკვირებულ შარვლის ჩაცმა ვაეჯიბინე, მაგრამ...

თურმე რაზე ვიტანჯავდი თვის, მეტივი შარვლი და მეტივი ძველი ნაყიდათქო, ვინ გამცქედა ხმას. დღესაც მეტივი კომუნისტი ცივია კოვერკოტა, მაგრამ ვიღას ასოვს მინდელი დღეგინებნა? ასე ვათავდა ჩემი შარვლის ისტორია...

შ. გორისლი.

„ო მ ი ლ ა ზ ა ვ ი“

მრევლის გულსთვის შეიბნენ
 ქუთაისელი მღვდლებიო.
 კოლიამ სცემა მიხილს
 და დაუბილა ძვლებიო.
 „ჩემს მრევლში შენ ნუ ნადირობ.
 აწ არ შემოდგა ფეხიო,
 თორემ, იცოდე, ჩემგანა
 თავს დაგეცემა შეხიო.“

მაგრამ ისევე შერიდენ
 და დაადგინეს ასეო:
 დღეიდან რაც კი ვიწოვით
 მშურად გავიყო შუაწეო“.

ტარტაროზის შინიშინა

„ძალი არ დახრავს ძაღლის ძაღს“
 აქველდება არის ბრძოლია.
 ძალი მღვდელსა უჯრის.
 იგი თ დიაკვნზე კრულია.

ველის ციხე

— ვიცი, რომ გიყვარს სოფელი, მუხღრო,
 და ნადირობა წყავებზე ტუეში;
 ლექსების წერა კიდევ—მით უფრო,
 სოფლის აე-კარგი გამოგაქვს მზეში.
 შენ ნივთიანზე ხშირად სწერ ლექსებს
 და „ტარტაროზი“ კიდევ გისტამბავეს;
 თუმცა არავინ „მოშიაღურესბს“,
 მაინც გავაცნობ აქაურ ამბავს:
 დღეს აქ ქუჩები ვანიერია,
 არ იჩრდილება ის ჩარდახებით;
 გლეხობა, ვფიქრობ, შადლიერია,
 ალაზნის პირის სარწყავ არგებით.
 დღეს ბევრი სწყევლის „ზემლეერ“ გრი,
 გვირად ბახტაშეს, თუ არა ეცდები;
 ის კი იციანს—ამბობს: რა მიზავს,
 მე მით წყევლაზე, ვატყობ, ესუტლები!
 ებოს შენობა აქ არის დიდი,
 მაგრამ სავეა ისეთ ნივთებით,
 რომელთაც გლეხი არც კი იყიდის,
 აბა, რათ უნდათ „კერასინკები“?
 აქ კლუბის ეზო სავეა ქვებით,
 ქალბაყის წრესაც ისევე სძინავს,

(ალბად, ამაში დამეთანხმებით,
 მოუპარაკუნო: მიშა და მინას!).
 აქ გააშენეს კოხტა ბაინარი,
 მას აგრონომის ხელი ეტყობა;
 დაკეტლია მუდამ დღე—კარი,
 რისთვის?—ამისი მინდა შეტუობა!
 თავდასხმის არის ხშირი შემთხვევა
 აქ, ხან ჭურღულად, ხანაც—ნაგაბით
 ცდილობს კი, მაგრამ ვერ დაატყვევა,
 ჯერ აღმასკომმა იმითთავანი!
 მიკვირს ბაგრატა „იღღ სტაქანი“
 ამ სოფლისათვის ვინ გაიმეტა?
 არ ინდობს, თუ გინდ იყოს რქიანი,
 მან შემოიღო ძაღლების ხვრეტა;
 („ბაზარნიკია“ ამევაოდ ისა,
 ოდესღაც იყო ვატმანი თურმე.
 „სკვლიდიც“ რომ ჰქონდეს ბურის ფქვილისა,
 ალბათ, ექნება თორემ ან ფურნიე).
 ეხლა ნახვამდის, ჩემო ჩახუნდარ,
 მოგწერ მე წერილს შემდეგში, კვალად;
 ამას მტკიცება, მგონი, არ უნდა,
 რომ არ დარჩება ეს შენზე ვალად!

ლანდელი.

მორწმუნე ურწმუნო

ნახ. ღონის.

„ურწმუნო“ — მომხდელ, ისეუა მაცხოვარო, — ხვალ შენზე ანტირელიგიური მოხსენება უნდა გავაქეთო ჩვენს წრეში!

სენა ტელეფონთან

(ზიადურადან მით-მითი მახლოგაულ თიამში)

სადღური!.. საღღური!.. სადაღური!.. აა, საღღური? მითეითი ქვაციხის თემის!..

ბელაფე.—მზით არი, დარეკეთ.

— აა, ქვაციხეა? ააა? ვაიხე? გამიშვით ქვაციხეში (რეკავს) აა, ქვაციხეა? აა... ვინ არის ტელეფონთან? აა... დარაჯი? სთხოვეთ თავმჯდომარე!.. რაო? არ არის? სთხოვე მდივანს...—კაცო! არც მდივანია? სად არიან, თუ ძმა ხარ, მიიხარის? რაო? ინდუსტრიალიზაციის ობლიგაციებს ყიდთან სოფელში? რა სთქვი? მოვიდევ? მიეცი, თუ ძმა ხარ, ხელში ტელეფონი. შენ ხარ, კაცო, ტატო? გამარჯობა, შენი!... გამარჯობა.—რავა ხარ, ჩემო ტატო, ხომ ასაღებ ობლიგაციებს... რაო? ორპან თუმნის გაყიდვში... შენი გამჩენის ჭიორზე, მალაღეც, ბიჭო, მალაღეც! სხვა როგორაა საქმე? რთველი თუ დეიწყებს. რაო? წვიმების გამო, ვერადერს ავტოვებ? ეპ, რა გეწყობა; ძმაო, ნამდვილად საბოტაჟიკია ის დემართია თუ რატა მუადის ნარტახი... აბა, კაცო, ანდენი წვიმა აღარ გამოვილა?... მართლა, ტატო... რა გითხრა, იცი? თუ ძმა ხარ, მქაწე ვადასახე ჩვენსას—რაო? ჰო-ჰო, ჩვენსას და უთხარი, ზომე-თქო, ყურძნის კრეფა რომ დაიწყონ, აუტოლებ-

ლად დამირეკონ ტელეფონით, აა... აა—ყურძნის კრეფა. ყურძნის.—ასე, თუ ძმა ხარ, გესმის, ტატო, ბიჭო არ წახვიდე, თვარა თუ გავგავართა ჩვენმა ტელეფონის საღღურმა, მეო, მთელი დღე რომ ქრტეკს, შინზე აღარ გავაგონებ...—ბიჭო, რა მინდა გითხრა, იცი, ჩემ ბიჭს უთხარი ელიზბარს: „შე დურაქო-თქვა, მაგ ხარები რომ ბლუა მქაწე და ყურები გამომიქეჭა მავთამ ბლოლიმა, რომ აქაწე მესმის, ჭიათურა-შო-თქვა, აქამე რააგე და წყალი დააღვინებ თვარა, რომ ჩამოვალ, შენს მოსამზადებელ ფულს აღარ მივსცემ ურტელს-თქვა... რაო? მომზადება სჭირდება... მომზადება მავს კი არა, თუ სადმე ვაი ნასტავლი ურტილები ჭიათურაშია, მავრამ მაინც ვერაფერი ისწავლეს აქოურმა უწინეებმა და ნახევარზე მეტია კარში დარჩენილი. რაით?... დარჩა ვინმე? დარჩა კი არა, ნახევარია კარში დარჩენილი... რატომ? რატომ? ჩემო ძმაო, და ვერაფერი ვერ შეითვისეს და თანაც ოცტა ადგილის სიფიწროვეც იყო.

რაო? ქალიშვილებიო? ქალიშვილებიც ბევრი დარჩენ და ვაეებიც. ხოო—ოცტულე ისინი ერთმანეთს სიქას ართმევენ... ბიჭო ტიტო, ამ სასწავლებელში, რომ ამეილებენ ეს ქალიშვილები ბუღრის კოლოფებს და ისობენ პუღრს, რომ შეგელო, კაკალ გულზე გასკვდები. რაო? ამერიკლები? წვიდენ კი არა, მოპკურტლეს, ბიჭო, მოპკურტლეს. რაო? აა? მუშაობის საქმე როგორ იქნება? რავა და კარგაი. აწი სულ აღარ იქნება მუშაობა?... ბიჭო, იქნება ვიარა, რაც ვაციებული ზავოლები იყო ამ თე წელიწადში ამ ამერიკლების ხელში ვყარა, ყველა ამუშავდა. რა ამბავია ახლა, იცი, აქ? მთლად გეცნოს ხალხით ჭიათურა. რაი? ააა? გრიშაშვილი? ამერიკელების ლაქია? გრიშაშვილმა და მისმა ამქრებმა უხლაი, ბიჭო, უხლაი, მოგქაწენ ჭირი!... რაო? ვინ ამუშავებს ხელა? ვინა და, მთავრება. აა? კარგი მუშაობა იქნება? იქნება კი არა, არის, ძმაო, არისსუკე, გესმის? იმისთანა მუშაობა არის, რომ ქეას ეღვარა მოუთმონ და რაც ტალახის გამსაღებლები იყვენ ძველად, ყველა ამოძრავდენ ჰო-ჰო... ქვათ რომ ჰყიდდენ... რაო?

აა? ჩამოხვალ და შრომის ბირეაში უნდა ვატარდე? ბიჭო, ეგ მართალია, ბირეაში უნდა ვატარდე, მაგრამ ბირეის გამგეს დაკარგვია კარების გასაღები და ფანჯრებთან ძვრება ხალხი. რაო? ნოტარიუსი? კაცო, იმასაც დანჯარდან უხდება შესვლა კაბინეტში... რატომ? რატომ და—სასამართლომ დაკეტა მისკენ გასავალი კარები, რომელიც ავირებდა ნოტარიუსის ენციკლოპიის რატომ? რატომ და სასამართლოში სიარული სხლომის დროს ხომ არ შეიძლება, ხო და ასე... საავადმყოფო? ხუნდიდებ თუ მოვიდებ? არა, არ მოსულა, მეგრამ მისი შთადეღელ ძა ლიან სვეცი ყოფილა. გევიფნ, რა გითხრა! საავადმყოფოში რომ კოწია არის, სანტარი, ისიც პროფესორი ექვამ და ექიმებში და პრაქტიკაში ყოლია რამოდენიმე ექვამ აყვანილი. სად ისწავლა? პროფესორობა? სადა და მელოტრნა კურტანისის სასაიდლო დუქანში. ბიჭო... კი არ ვასასრობ, მართლა გეუბნები... კაცო, გესმის? საწყალი რეჯება რომ იყო, რეჯება, ჰო, თათარი... ის მოკლე და ყოწისა მეთაურობით ექიმების ექსპერტა გამოარკვია შენდღეო; კვდარი აღმონდა და ოცდა ათის წლის და, პროფესორი ჭოლანის სიტყვით, რომ არ მომკვდარიყო, აკოვლებდა კიდელ ორმოცდა თე წელიწადს... ე. ი. რა გითხრა, იცი, ტატო, გავათავით სჯობია, თორემ საქმეებზე დავაგვიანებდა.

თქვენს ბიჭი.

ცნობათა მიღება

საქართველოს
საქართველოს
საქართველოს

ზნელ ხნიშელს. ლექსად გვერთ:

„ტარტაროზო, შენ მოგზართავ,
გამიქარებ. აბაბო, წყლულსა,
მას განდევნი მოაზრობა,
ჩვენს სიფედსა ვინცა სძულდა“-ო.

ქვევით კა არქვევა, რომ თქვენ რაღაც პირადი ინტერესს უნდა გალპარაკებდით იმ ვილც ლევიანზე, ასეთ „წყლულს“ ტარტაროზო ნართალა აქავეებსა გულზე ხეულა დაიფეთ და სთქვიით: მართლა გაქვთ თქვენ იქ ეს „წყლული“, თუ არა?!

3. ხონელს. თქვენი სწერით:

„ტარტაროზო, წერილსა გვერ,
რომ ურქინო ასეთ იხრებას,
შენი რისხვა მიუღლოცო
ყოთიპერატორში მყოფ ნოქრებს“-ო.

განა, ყველა ნოქრები ასე „ერთი ჯოხით“ გასაღენა? რქნებოთ თუ საქმე მიღვა, მაშინ ჩვენს „რქა“ პირველად იმას მოხვდება, ვინც ასე განუკითხავად მსჯელობს.

ხუშანდარის. თქვენ ასე იწყებთ ლექსად:

„ღდი ხნიდან ქალაქში ვარ,
აბლა დაეწეე გულთავი,
ზოგან კარგი რამე ვნახე,
ზოგან კი ვულ-შემზარავი“-ო.

ეს ცოტაა. როგორც ყველა დანახავს, მეორე ხარისხის ნახულობაგან, ცოტა რამ ჩვენთვისაც გვიწილადებით თქვენი ლექსის სახით.

ყველაფერი როგვე იტყებოდა, რომ თქვენს ლექსსაც არ დაეწეო „გულთავი“ სანაცვო კალთასაკერ.

შანტაზიას. თუმცა ჩვენ ერთი საკითხის შესახებ ცნობას ერთხელ ვიძლევი, მეტად არა, მაგრამ ამ შემთხვევაში გუაგებობის გასაფანტავად იმუღებულ ვხდებით ჩვენ მიერ უკვე მოწოდებულ ცნობას დაეუროთთ ეს უტარი განმარტება:

თქვენი სტენის: „უფერი მარცხის“-ს შესახებ ჩვენ გეცნობებოდა, რომ „მას მოუღდა ფრიალ ჩვეულგბრივი მარცხი: ჩაჯარდა სარედაქციო კალთში“-თქვეა“.

ამას აუღელგებხართ თქვენ და გვერთ:

„რას ჰვავს ეს?! ასეთ შემთხვევას, თუ იცი, რა უნდა ეწოდებოდა?! ასეთი პასუხით მე, როგორც ნიჭიერი ქართული მწერალი (ხაზი ავტორისაა) აბაბო, ნიჭიერების დანამტკიცებლად ერთი ხაზი არ იტყობოდა! თავს შეურაცხყოფილად ვგრძობო! შენს დასაწყენს რომ მე არაფერს დაეწერ, ეს ცხადზე უტყავდესა“-ო და სხვ.

თითს ვაკავათ, თქვენი ნიჭიერების წინაშე და ეემორიჩილებით იმ თქვენს აზრს, რომ ჩვენს დასაწყენს თქვენ არაფერს დასწერო!

მაგრამ ეს ლიტონი მტკიცება მომხდარ ფაქტს მიანც არას უშუღებს. ფაქტი კი, ჯოხით ფაქტი „უფერი მარცხის“-ს დიად ჩვეულგბრივი მარცხის შესახებ ტრება ყოველად უტყველად და განუწიერებლადაც, თუ გნებავთ, ესე იგი, რაც ერთხელ გადაჯარდა სარედაქციო კალთში, იგი მეორეჯერ აღარ გადაჯარდება, იმტომ, რომ ჩვენ იმას იქნად უკან აღარ ვიძლებთ. ხოლო ეს რომ ჩვეულგბრივი ამბავია ჩვენს რედაქციაში, ამბში თქვენც დაგმთანხმეთ.

ჩვენ სრულიად არ დაეკვირვინა თქვენი დანაწერი, მხოლოდ გეთხოვდით მის უფრიალში მოთავსებას და ჩვენ ეს ვერ შეგვიძლია, მხოლოდ და მართლედენ უფრიალის ინტერესების მიხედვით. განაწმუნებთ, რომ თქვენი და წუნების შესახებ ჩვენ აზრიც კი არ მოგესტვია თაუშო.

მიუ-ქობს. გვერთ, რომ „სწულიკმეში“ ძველად წულიკიები ბატონობდენ, მათ ფერი შეიცვალეს და ახლა გაახშირეს მიწის ყიფა-გაყიფა, დაჯანდ და სხვა.

კარგი იქნებოდა, რომ კონკრეტული შემთხვევა დაგესახებოდით. თითქმის ასევე დაწერილი თქვენი ლექსი სანიკონტრებეს და დნაწერზეც, თუ შედგელობაში არ მივიღებთ შიგ ჩართულ ცოცხალ სურათს: როცა წარმოვიდგინებთ დარბაზში გინება და არედარევა სუფედსა, მაშინ:

„იმ დროს ვილც მავრებელს
მიგებანა კილო ხორცი,
დარბაზში ძალი იუტყდა,
საქმე იყო გახაოც“-ო, სწერო.

ყოველი შემთხვევაში ძალი აქ ცამდის მართალია და მისი შერევა შეუძლებელია იმათი, ვინც დარბაზში იფრ-ზაურს იწყვედა ან იგინებოდა.

ბარბის მუშას. თქვენ გვერთ ლექსად:

„ესლა ამბავს მოვანტენბ
ვითარებას თავისასა.
ქუთისის ბარბის წიხვილში
გამოდის კელის გაწეო,
თუ რამე გაწეოში დასწერბ,
დადეებენ მის დამწერსა“-ო.

შერე თქვენ რა? დაევიკროთ, რომ საგულისხმო რამე დასწეროთ?! ესთქვით, დასწეროთ. შერე ჩვენ რა? ჩვენ რაც მოგვეწეროთ, იმაში ხომ საგულისხმო თითქმის სრულიად არაფერია.

ახალ მოსულს. ახალ მოსული რომ ყოფილხართ,

თქვენი ზღაპრებაც აწერათ სწინას: რასაც კი გვერთ, სულ წყალ-წყალა ამბებია. მავალით!

„ჯერ ვიწვოთ ჩვენი სკოლას
და მის დარავ ჩვენ პოლიკოს,
იხეთ ყვირის „ტარტაროზო“
მგონს უფრი შოლად წაიციოს“-ო, სწერო.

თუ თქვენითანა შეუსმინარ ხალხთან აქვს საქმე, დარაჯი კი არა, ბრძენიც ფეცეს, ისიც უყვიროდა ვერ გადატრება.

სამკიანველოზე იწერებოთ: ;

„ესლა შიგენი ნახავთ რამეს
პატარძლივით მოწყობილსა
სურათს ისე ვერ ნახავთ
თვარ მიიჭრით თვალზე ხელსა“-ო.

ჩვენ ვიჭვობთ, რომ თქვენ ყოველ შემთხვევაში თვალზე ხელის ბეჭეოთ არ დაჯიკრებოდათ, ხოლო ჩვენ კი ამას ვგვერდ ვერ იტყობთ, თქვენი ლექსის ვაღამეცა. ნახათუღვის სამიჭვობზე გვერთ: ;

„სამიქინდნო იშოვით
ყოველ ნიარ სავაქრობა,
ერთი დევნოს, სავწრობილოს
და კილდე საკაბობა“-ო.

აგი ამბავი თუ „სტარტაროზო“, ცხადია, მხოლოდ იმის შესახებ, ვინც ამას სწერს.

ასეა საპირფარეოსის შესახებაც და ბოლოს ათავებთ ასე:

„ესლა ვთავებ ლექსის წერას
რადგან თვავები მენბავბა,
შემდეგ მოგვერ უტყეთესა
თუ ეი მუწუ დაამთხმმა“-ო.

უკეთესი, რალა თქმა უნდა, არც ჩვენ გავწყენს, მაგრამ, რადგან ჩვენ თქვენი მუშოს იმედ მიწაცა და მიწიც არა გავქვს; ამიტომ იმ „უკეთესის“ შესახებ წინასწარ ვერავითარ პირობას ვერ მოგვცემთ. ენახეთ და ვიტყვით ჩვენს სიტყვასაც.

ზვინი ღობის გადაღმა

ნახ. შარაშის,

საქართველო
საბჭოთაო

ქვეყნად ჩვენს „ქვილ მიშალეებს“

Sharaash

— რა არის ეს აგები იქით, რომ იშუბება?
 — ეს ქვილი ჩამტრალი მულქანია...